

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพ ปัญหา และผลสำเร็จของการจัดการความรู้
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยใช้
ระเบียบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
เป็น 2 ตอนตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และผลสำเร็จของการจัดการความรู้ใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประกอบด้วย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาการจัดการความรู้ใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

**ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และผลสำเร็จของการจัดการความรู้ใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1**

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ในปีการศึกษา

2557 ใน 7 อำเภอ จำนวน 176 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 2,516 คน โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ และขนาดของสถานศึกษา ดังนี้

- 1.1 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 174 คน
- 1.2 ผู้รับผิดชอบงานการจัดการความรู้ในโรงเรียน จำนวน 174 คน
- 1.3 ครูผู้สอน จำนวน 2,168 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานการจัดการความรู้ในโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 369 คน จำแนกเป็น

- 2.1 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 123 คน
- 2.2 ครูผู้รับผิดชอบงานการจัดการความรู้ในโรงเรียน จำนวน 123 คน
- 2.3 ครูผู้สอน จำนวน 123 คน

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครชชีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan); (บุญชม ศรีสะอาด. 2545, หน้า 43) ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ดังนี้

1. แยกขนาดโรงเรียน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multistage random sampling) มีขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) ของการสุ่มจำนวน 3 ขนาด ได้โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 38 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 58 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 27 โรงเรียน

2. สุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียนมาจำนวน 3 คน โดยในแต่ละโรงเรียน กำหนดสัดส่วนจำนวนผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานการจัดการความรู้ในโรงเรียน และครูผู้สอน โดยเป็นการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

ตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียน อำเภอ ขนาดโรงเรียนและสถานภาพบุคลากร

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	ขนาดโรงเรียน	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ครูผู้รับผิดชอบงานการจัดการจัดการความรู้	ครูผู้สอน	รวม
1	บ้านนาแก	เมือง	เล็ก	1	1	1	3
2	บ้านดงขวาง	เมือง	เล็ก	1	1	1	3
3	บ้านกุดแช่	เมือง	เล็ก	1	1	1	3
4	บ้านดอนเชียงคุณ	เมือง	เล็ก	1	1	1	3
5	บ้านนาทับแก	เมือง	เล็ก	1	1	1	3
6	พักแพรวบำรุงวิทย์	เมือง	เล็ก	1	1	1	3
7	บ้านโพนยางคำ grp. กลางพัฒนา	เมือง	เล็ก	1	1	1	3
8	บ้านท่าเยี่ยมน้ำพุ	เมือง	เล็ก	1	1	1	3
9	บ้านประชาสุขสันต์	เมือง	เล็ก	1	1	1	3
10	บ้านโพนบกลสหราษฎร์ วิทยา	เมือง	เล็ก	1	1	1	3
11	ดอนเชียงบาลราษฎร์ บำรุงศิลป์	เมือง	เล็ก	1	1	1	3
12	บ้านพะโค	เมือง	เล็ก	1	1	1	3
13	บ้านท่าม่วง	เมือง	เล็ก	1	1	1	3
14	บ้านดอนสัมพันธ์	เมือง	เล็ก	1	1	1	3
15	บ้านสายปลาหลาย (คุรุราษฎร์ชูวิทย์)	เมือง	เล็ก	1	1	1	3
16	บ้านโนนสวรรค์ สมบูรณ์วิทย์	เมือง	เล็ก	1	1	1	3
17	บ้านฮางโองประชาอุทิศ	เมือง	เล็ก	1	1	1	3
18	ดงชนเหล่าแมตบำรุง วิทย์	เมือง	เล็ก	1	1	1	3
19	บ้านซ่งเต่า	กุสุมาลย์	เล็ก	1	1	1	3
20	บ้านสนามบิน	กุสุมาลย์	เล็ก	1	1	1	3
21	บ้านนาดี	กุสุมาลย์	เล็ก	1	1	1	3

ตาราง 2 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	ขนาด โรงเรียน	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	ครูผู้รับผิดชอบ งานการจัดการ ความรู้	ครูผู้สอน	รวม
22	บ้านอุ่มจาน	กุสุมาลย์	เล็ก	1	1	1	3
23	บ้านโคกสะอาด	กุสุมาลย์	เล็ก	1	1	1	3
24	แก่งคำประชาสามัคคี	กุสุมาลย์	เล็ก	1	1	1	3
25	บ้านดำนม่วงคำ	โคกศรีสุพรรณ	เล็ก	1	1	1	3
26	บ้านนามนประชา สามัคคี	โคกศรีสุพรรณ	เล็ก	1	1	1	3
27	บ้านห้วยแคน	โคกศรีสุพรรณ	เล็ก	1	1	1	3
28	บ้านตองโขบ	โคกศรีสุพรรณ	เล็ก	1	1	1	3
29	บ้านดงหนองเหียน	โคกศรีสุพรรณ	เล็ก	1	1	1	3
30	บ้านห้วยหวด	ต่างฮอย	เล็ก	1	1	1	3
31	บ้านสะพานสาม	ภูพาน	เล็ก	1	1	1	3
32	บ้านค้อน้อย	กุดบาก	เล็ก	1	1	1	3
33	บ้านกุดน้ำใส	กุดบาก	เล็ก	1	1	1	3
34	บ้านเชิงดอย	กุดบาก	เล็ก	1	1	1	3
35	บ้านวังปลาเชื่อม	โพธิ์นาแก้ว	เล็ก	1	1	1	3
36	โพนบกผดุงศาสตร์	โพธิ์นาแก้ว	เล็ก	1	1	1	3
37	โพนงานโคกวิทยาคาร	โพธิ์นาแก้ว	เล็ก	1	1	1	3
38	บ้านโคกแก้ว	โพธิ์นาแก้ว	เล็ก	1	1	1	3
39	โคกเลาะวิทยาคาร	เมือง	กลาง	1	1	1	3
40	บ้านโคกสูง	เมือง	กลาง	1	1	1	3
41	นายอวัฒนา	เมือง	กลาง	1	1	1	3
42	ทุ่งมนพิทยาคาร	เมือง	กลาง	1	1	1	3
43	ชุมชนเชียงเครือ ราษฎร์รังสรรค์	เมือง	กลาง	1	1	1	3
44	บ้านป่าหว้าน	เมือง	กลาง	1	1	1	3
45	บ้านหนองมะเกลือ	เมือง	กลาง	1	1	1	3
46	บ้านดงมะไฟสามัคคี ราษฎร์อุทิศ	เมือง	กลาง	1	1	1	3

ตาราง 2 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	ขนาด โรงเรียน	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	ครูผู้รับผิดชอบ งานการจัดการ ความรู้	ครูผู้สอน	รวม
47	บ้านหนองไผ่	เมือง	กลาง	1	1	1	3
48	สกลนคร (วันครู 2501)	เมือง	กลาง	1	1	1	3
49	นาอ้อยคำสะอาด	เมือง	กลาง	1	1	1	3
50	บ้านกกลัมโฮง	เมือง	กลาง	1	1	1	3
51	ธาตุนาเวงวิทยา	เมือง	กลาง	1	1	1	3
52	ชุมชนโนนหอมไผ่ล้อม	เมือง	กลาง	1	1	1	3
53	บ้านหนองปลาตุกศรี วิทยา	เมือง	กลาง	1	1	1	3
54	บ้านพังขว้างวัฒนศิลป์	เมือง	กลาง	1	1	1	3
55	บ้านดงชุมข้าว “ครูราษฎร์รังสรรค์ 2”	เมือง	กลาง	1	1	1	3
56	บ้านพังขว้างเหนือ 909 กรป. กลางอุปถัมภ์	เมือง	กลาง	1	1	1	3
57	ห้วยทรายวิทยา	เมือง	กลาง	1	1	1	3
58	บ้านหนองนาเลิศ	เมือง	กลาง	1	1	1	3
59	บ้านดอนแคน “ครูราษฎร์ผดุงวิทย์”	เมือง	กลาง	1	1	1	3
60	บ้านศรีวิชา “ครูราษฎร์อุทิศ”	เมือง	กลาง	1	1	1	3
61	บ้านพะเนาวิราษฎร์ บำรุง	เมือง	กลาง	1	1	1	3
62	บ้านบอนสหราษฎร์ บำรุง	เมือง	กลาง	1	1	1	3
63	บ้านกุสุศรี	กุสุมาลย์	กลาง	1	1	1	3
64	บ้านห้วยกอกหนองเค็ม	กุสุมาลย์	กลาง	1	1	1	3
65	บ้านกุดสะกอย	กุสุมาลย์	กลาง	1	1	1	3
66	บ้านบอนสหราษฎร์ อุทิศ	กุสุมาลย์	กลาง	1	1	1	3

ตาราง 2 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	ขนาด โรงเรียน	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	ครูผู้รับผิดชอบ งานการจัดการ ความรู้	ครูผู้สอน	รวม
67	บ้านโคกม่วง	กุสุมาลย์	กลาง	1	1	1	3
68	บ้านกุดฮู	กุสุมาลย์	กลาง	1	1	1	3
69	บ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง	กุสุมาลย์	กลาง	1	1	1	3
70	บ้านนาโพธิ์คุรุราษฎร์ พัฒนา	กุสุมาลย์	กลาง	1	1	1	3
71	บ้านห้วยทิววิทยาคาร	โคกศรีสุพรรณ	กลาง	1	1	1	3
72	บ้านห้วยยาง	โคกศรีสุพรรณ	กลาง	1	1	1	3
73	บ้านเหล่าโพนค้อ เหล่าราษฎร์วิทยา	โคกศรีสุพรรณ	กลาง	1	1	1	3
74	บ้านหนองกอมป่าขาว	โคกศรีสุพรรณ	กลาง	1	1	1	3
75	บ้านโพนทองประชา อุทิศ	โคกศรีสุพรรณ	กลาง	1	1	1	3
76	นางอยโพนปลาไหล	ต่างอย	กลาง	1	1	1	3
77	บ้านโคกกลาง	ต่างอย	กลาง	1	1	1	3
78	บ้านโคกภู	ภูพาน	กลาง	1	1	1	3
79	น้ำพุจตุระเบียบวิทยา	ภูพาน	กลาง	1	1	1	3
80	เขื่อนน้ำพุ	ภูพาน	กลาง	1	1	1	3
81	บ้านบ่อเดือนห้า	ภูพาน	กลาง	1	1	1	3
82	บ้านใหม่พัฒนา	ภูพาน	กลาง	1	1	1	3
83	บ้านดอนราษฎร์ดำรง วิทย์	ภูพาน	กลาง	1	1	1	3
84	บ้านค้อน้อย	กุดบาก	กลาง	1	1	1	3
85	บ้านโพนงามคุรุ ราษฎร์วิทยา	กุดบาก	กลาง	1	1	1	3
86	บ้านนาม่องดงนิมิต วิทยา	กุดบาก	กลาง	1	1	1	3
87	บ้านนาขาม	กุดบาก	กลาง	1	1	1	3
88	บ้านค้อใหญ่	กุดบาก	กลาง	1	1	1	3

ตาราง 2 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	ขนาด โรงเรียน	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	ครูผู้รับผิดชอบ งานการจัดการ ความรู้	ครูผู้สอน	รวม
89	บ้านนาจาน	โพธิ์นาแก้ว	กลาง	1	1	1	3
90	บ้านโนนกุ้ง	โพธิ์นาแก้ว	กลาง	1	1	1	3
91	อนุบาลโพธิ์นาแก้ว	โพธิ์นาแก้ว	กลาง	1	1	1	3
92	บ้านป่าผาง	โพธิ์นาแก้ว	กลาง	1	1	1	3
93	นาแก้วพิทยาคม	โพธิ์นาแก้ว	กลาง	1	1	1	3
94	บ้านเชียงสีอราษฎร์ อำนวย	โพธิ์นาแก้ว	กลาง	1	1	1	3
95	ท่าศาลาราชภัฏรำไพพรรณี	โพธิ์นาแก้ว	กลาง	1	1	1	3
96	บ้านปึงสหราษฎร์ บำรุง	โพธิ์นาแก้ว	กลาง	1	1	1	3
97	อนุบาลสกลนคร	เมือง	ใหญ่	1	1	1	3
98	เชิงชุมราษฎร์นุกูล	เมือง	ใหญ่	1	1	1	3
99	ท่าแร่วิทยา	เมือง	ใหญ่	1	1	1	3
100	บ้านหนองหอย	เมือง	ใหญ่	1	1	1	3
101	เมืองสกลนคร (ธาตุนารายณ์เจงเวง)	เมือง	ใหญ่	1	1	1	3
102	บ้านลาดกระเมอ (คุรุราษฎร์ชูวิทย์)	เมือง	ใหญ่	1	1	1	3
103	ชุมชนดงมะไฟ เจริญศิลป์	เมือง	ใหญ่	1	1	1	3
104	ศิริราษฎร์วิทยาคาร	เมือง	ใหญ่	1	1	1	3
105	บ้านโพนแพง (เจียรนวนนทอุทิศ 5)	กุสุมาลย์	ใหญ่	1	1	1	3
106	อนุบาลกุสุมาลย์	กุสุมาลย์	ใหญ่	1	1	1	3
107	นาเพียงสว่างวิทยา นุกูล	กุสุมาลย์	ใหญ่	1	1	1	3
108	บ้านม่วงวิทยา	กุสุมาลย์	ใหญ่	1	1	1	3
109	บ้านแมตนาทม	โคกศรีสุพรรณ	ใหญ่	1	1	1	3

ตาราง 2 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	ขนาด โรงเรียน	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	ครูผู้รับผิดชอบ งานการจัดการ ความรู้	ครูผู้สอน	รวม
104	ศิริราชบุรีวิทยาคาร	เมือง	ใหญ่	1	1	1	3
105	บ้านโพนแพง (เจียรนวนนท์อุทิศ 5)	กุสุมาลย์	ใหญ่	1	1	1	3
106	อนุบาลกุสุมาลย์	กุสุมาลย์	ใหญ่	1	1	1	3
107	นาเพียงสว่างวิทยานุกูล	กุสุมาลย์	ใหญ่	1	1	1	3
108	บ้านม่วงวิทยา	กุสุมาลย์	ใหญ่	1	1	1	3
109	บ้านแมตนาทม	โคกศรีสุพรรณ	ใหญ่	1	1	1	3
110	อนุบาลโคกศรีสุพรรณ	โคกศรีสุพรรณ	ใหญ่	1	1	1	3
111	อนุบาลเต่างอย	เต่างอย	ใหญ่	1	1	1	3
112	บ้านดงหลวง	เต่างอย	ใหญ่	1	1	1	3
113	บ้านนาอ่างม่วงคำ	เต่างอย	ใหญ่	1	1	1	3
114	อนุบาลภูพาน	ภูพาน	ใหญ่	1	1	1	3
115	ชุมชนบ้านสร้างค้อ	ภูพาน	ใหญ่	1	1	1	3
116	บ้านกกปลาชีวนาใต้	ภูพาน	ใหญ่	1	1	1	3
117	บ้านหลุบเลา	ภูพาน	ใหญ่	1	1	1	3
118	กุดบากราชบุรีบำรุง	กุดบาก	ใหญ่	1	1	1	3
119	ชุมชนบ้านกุดไฮ	กุดบาก	ใหญ่	1	1	1	3
120	บ้านกุดแฮดวัฒน ราษฎร์ผดุง	กุดบาก	ใหญ่	1	1	1	3
121	หนองผือเทพนิมิต	โพนนาแก้ว	ใหญ่	1	1	1	3
122	บ้านกลางนาเดื่อ	โพนนาแก้ว	ใหญ่	1	1	1	3
123	บ้านโพนวัฒนาวินิต	โพนนาแก้ว	ใหญ่	1	1	1	3
รวม				123	123	123	369

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา ของการจัดการความรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามกรอบแนวคิด 7 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านการบ่งชี้ความรู้
2. ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้
3. ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ
4. ด้านการประมวลและการกลั่นกรองความรู้
5. ด้านการเข้าถึงความรู้
6. ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้
7. ด้านการเรียนรู้

ลักษณะแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) มีลักษณะให้แสดงความคิดเห็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์พิจารณาคะแนน ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีสภาพ /ปัญหา ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีสภาพ /ปัญหา ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีสภาพ /ปัญหา ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีสภาพ /ปัญหา ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีสภาพ /ปัญหา ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลสำเร็จของการจัดการความรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามกรอบแนวคิด 7 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านการบ่งชี้ความรู้
2. ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้
3. ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ
4. ด้านการประมวลและการกลั่นกรองความรู้
5. ด้านการเข้าถึงความรู้
6. ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้
7. ด้านการเรียนรู้

ลักษณะแบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) มีลักษณะให้แสดงความคิดเห็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์พิจารณาคะแนนดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีผลสำเร็จ ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีผลสำเร็จ ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีผลสำเร็จ ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีผลสำเร็จ ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีผลสำเร็จ ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้และกระบวนการจัดการความรู้ ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และการสร้างแบบสอบถาม (บุญชม ศรีสะอาด. 2554, หน้า 100)

3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และผลสำเร็จของการจัดการ ความรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยสังเคราะห์จากนิยามศัพท์เฉพาะที่ผู้วิจัยตั้งขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้อง เหมาะสมและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยการหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ เฉพาะ (IOC: Index of consistency) ซึ่งค่าที่ใช้ได้ ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานคณะกรรมการ บริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร

5.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์กรรมการบริหาร หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร

5.3 นายปัญญา นันทราช ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

5.4 ดร.เทพรังสรรค์ จันทรงษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

5.5 ดร.พนารัตน์ บุตรชารี ครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดอนตาลโนนสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะ

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ กับผู้บริหารและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่ม ตัวอย่าง จำนวน 60 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 20 คน ผู้รับผิดชอบงาน การจัดการความรู้ในโรงเรียน จำนวน 20 คน ครูผู้สอน 20 คน

8. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ มาหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม เป็นรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับ

คะแนนรวมข้ออื่นๆ (Item-total correlation) ตามวิธีการของเพียร์สัน (Pearson) โดยเลือกข้อที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.21 ขึ้นไป มาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) และเมื่อจำแนกแบบสอบถามมีค่าคุณภาพ ดังนี้

8.1 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสภาพการจัดการความรู้ในโรงเรียน โดยรวมมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง 0.27–0.81 และความเชื่อมั่น 0.98

8.1.1 แบบสอบถามสภาพการจัดการความรู้ในโรงเรียน ด้านการบ่งชี้ความรู้ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง 0.47–0.74 และความเชื่อมั่น 0.98

8.1.2 แบบสอบถามสภาพการจัดการความรู้ในโรงเรียน ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง 0.61–0.74 และความเชื่อมั่น 0.98

8.1.3 แบบสอบถามสภาพการจัดการความรู้ในโรงเรียน ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง 0.27–0.73 และความเชื่อมั่น 0.98

8.1.4 แบบสอบถามสภาพการจัดการความรู้ในโรงเรียน ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง 0.69–0.79 และความเชื่อมั่น 0.98

8.1.5 แบบสอบถามสภาพการจัดการความรู้ในโรงเรียน ด้านเข้าถึงความรู้ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง 0.39–0.72 และความเชื่อมั่น 0.98

8.1.6 แบบสอบถามสภาพการจัดการความรู้ในโรงเรียน ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง 0.49–0.70 และความเชื่อมั่น 0.98

8.1.7 แบบสอบถามสภาพการจัดการความรู้ในโรงเรียน ด้านการเรียนรู้ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง 0.67–0.76 และความเชื่อมั่น 0.98

8.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามปัญหาการจัดการความรู้ในโรงเรียน โดยรวมมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง 0.58–0.82 และความเชื่อมั่น 0.99

8.2.1 แบบสอบถามปัญหาการจัดการความรู้ในโรงเรียน ด้านการบ่งชี้ความรู้ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง 0.62–0.75 และความเชื่อมั่น 0.99

8.2.2 แบบสอบถามปัญหาการจัดการความรู้ในโรงเรียน ด้านการ
สร้างและแสวงหาความรู้ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง 0.68-0.78 และความเชื่อมั่น
0.99

8.2.3 แบบสอบถามปัญหาการจัดการความรู้ในโรงเรียน ด้านการ
จัดการความรู้ให้เป็นระบบ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง 0.62-0.77 และความเชื่อมั่น
0.99

8.2.4 แบบสอบถามปัญหาการจัดการความรู้ในโรงเรียน ด้านการ
ประมวลและกลั่นกรองความรู้ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง 0.66-0.82 และความ
เชื่อมั่น 0.99

8.2.5 แบบสอบถามปัญหาการจัดการความรู้ในโรงเรียน ด้านเข้าถึง
ความรู้ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง 0.58-0.77 และความเชื่อมั่น 0.99

8.2.6 แบบสอบถามปัญหาการจัดการความรู้ในโรงเรียน ด้านการ
แบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง 0.59-0.82 และความเชื่อมั่น
0.99

8.2.7 แบบสอบถามปัญหาการจัดการความรู้ในโรงเรียน ด้านการ
เรียนรู้ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง 0.74-0.79 และความเชื่อมั่น 0.99

8.3 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามผลสำเร็จการจัดการ
ความรู้ในโรงเรียน โดยรวมมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง 0.39-0.66 และความเชื่อมั่น
0.96

8.3.1 แบบสอบถามผลสำเร็จการจัดการความรู้ในโรงเรียน ด้านการ
บ่งชี้ความรู้ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง 0.39-0.61 และความเชื่อมั่น 0.96

8.3.2 แบบสอบถามผลสำเร็จการจัดการความรู้ในโรงเรียน
ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง 0.49-0.61 และความ
เชื่อมั่น 0.96

8.3.3 แบบสอบถามผลสำเร็จการจัดการความรู้ในโรงเรียน ด้านการ
จัดการความรู้ให้เป็นระบบ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง 0.57-0.64 และความเชื่อมั่น
0.96

8.3.4 แบบสอบถามผลสำเร็จการจัดการความรู้ในโรงเรียน ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง 0.57–0.67 และความเชื่อมั่น 0.96

8.3.5 แบบสอบถามผลสำเร็จการจัดการความรู้ในโรงเรียน ด้านเข้าถึงความรู้ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง 0.49–0.65 และความเชื่อมั่น 0.96

8.3.6 แบบสอบถามผลสำเร็จการจัดการความรู้ในโรงเรียน ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง 0.61–0.68 และความเชื่อมั่น 0.96

8.3.7 แบบสอบถามผลสำเร็จการจัดการความรู้ในโรงเรียน ด้านการเรียนรู้ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง 0.63–0.68 และความเชื่อมั่น 0.96

9. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยเสนอต่อผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

2. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พร้อมด้วยแบบสอบถามถึงผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากสถานศึกษาที่กลุ่มตัวอย่างจากทุกโรงเรียนด้วยตนเอง และเมื่อได้แบบสอบถามคืนมาครบแล้ว ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิเคราะห์คะแนนระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและผลสำเร็จของการจัดการความรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยกำหนดน้ำหนักของคะแนนเป็น 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) (Best & Kahn, 1993, PP. 246-2550) ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	มีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
มาก	หมายถึง	มีระดับความเห็นด้วยมาก	ให้ 4 คะแนน
ปานกลาง	หมายถึง	มีระดับความเห็นด้วยปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
น้อย	หมายถึง	มีระดับความเห็นด้วยน้อย	ให้ 2 คะแนน
น้อยที่สุด	หมายถึง	มีระดับความเห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจสอบให้คะแนนเป็นรายชื่อตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3. ทำชุดคำสั่งวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของสภาพ ปัญหา และผลสำเร็จการจัดการความรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียนทั้งรายชื่อและรายด้าน

4. นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ไปทำการเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อใช้ในการแปลความหมายทั้งรายชื่อและรายด้านโดยใช้เกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2554, หน้า 100) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 สภาพ /ปัญหา /ผลสำเร็จการจัดการความรู้
ในโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 สภาพ /ปัญหา /ผลสำเร็จการจัดการความรู้
ในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 สภาพ /ปัญหา /ผลสำเร็จการจัดการความรู้
ในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 สภาพ /ปัญหา /ผลสำเร็จการจัดการความรู้
ในโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 สภาพ /ปัญหา /ผลสำเร็จการจัดการความรู้
ในโรงเรียน อยู่ในระดับน้อยสุด

5. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และผลสำเร็จการ
จัดการความรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน โดยใช้การ
ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีน้อยกว่า 2 กลุ่มตัวอย่าง
โดยใช้ t-test (Independent Analysis) และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม
ตัวอย่าง โดยใช้ F-test (One-Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธี
เซฟเฟ (Seheffe)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ความถี่ (Frequency)
 - 1.2 ร้อยละ (Percentage)
 - 1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความ
สอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ
 - 2.2 อำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์ อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมข้ออื่นๆ
 - 2.3 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
(Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 F-test (One-Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธี
เซฟเฟ (Seheffe) ใช้ในการทดสอบสมมติฐานข้อ 4,5,6

ตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาการจัดการความรู้ใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

การศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาการจัดการความรู้ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์เนื้อหาที่นำมาพัฒนาเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการ
ความรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
แบ่งออกเป็น 7 ด้าน คือ

1. ด้านการบ่งชี้ความรู้
2. ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้
3. ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ
4. ด้านการประมวลและการกลั่นกรองความรู้
5. ด้านการเข้าถึงความรู้
6. ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้
7. ด้านการเรียนรู้

โดยผู้วิจัยเลือกระดับค่าเฉลี่ยสภาพและผลสำเร็จของการจัดการความรู้ใน
โรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมและค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูง
กว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม เพื่อนำมาสร้างเป็นแนวทางที่เหมาะสม ในการจัดการความรู้ใน
โรงเรียน

2. นำแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการความรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ไปปรึกษาประธานกรรมการและ
กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาเชิงเนื้อหาและตรวจแก้ไข และปรับปรุงตามที่
ประธานกรรมการและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะ

3. นำแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการความรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เสนอผู้เชี่ยวชาญ 10 คน เพื่อพิจารณา
และให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดการความรู้ในโรงเรียนที่เหมาะสม

4. นำแนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการความรู้ใน
โรงเรียน จำนวน 10 คน พิจารณา ประกอบด้วย

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานคณะกรรมการ
บริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร

4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ กรรมการบริหาร
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร

4.3 ดร.ประภัสร์ สุภาสอน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

4.4 นายปัญญาต์ นันทราช ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

4.5 ดร.เทพรังสรรค์ จันทรังษี ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสกลนคร
อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

4.6 ดร.อนุสิทธิ์ นามโยธา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนสูง
อำเภอโพนนาแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

4.7 ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาแก อำเภอเมือง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

4.8 นางเพชรปानी อินทรพานิชย์ ครูวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ โรงเรียน
อนุบาลสกลนคร อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร
เขต 1

4.9 ดร.พนารัตน์ บุตรชารี ครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านดอนตาลโนนสูง อำเภอพังโคน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

4.10 นางสุมาลี คี้มยะราช ครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียน
ดงชนเหล่าแมตบำรุงวิทย์ อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สกลนคร เขต 1